

OYSTER PERPETUAL
DATEJUST LADY 31

ROLEX

MICHELSEN
ÚRSMÍÐIR
Laugavegur 15 - 101 Reykjavík
511 1900 - www.michelsen.is

MARKAÐURINN

Miðvikudagur 27. janúar 2016

4. tölublað | 10. árgangur

FYLGIRIT FRÉTTABLAÐSINS UM VIÐSKIPTI OG FJÁRMÁL

Enn þörf fyrir FKA

Hulda Bjarnadóttir, framkvæmdastjóri Félags kvenna í atvinnulífinu, lætur brátt af störfum. Hún segist hafa upplifað mikla vitundarvakningu um stöðu kvenna á fimm ára tímabili sínu við stjórn. Hún segir áhrif kynjakvóta hafa verið of hæg og mikilvægt sé nú að auka ásýnd kvenna í fjölmiðlum.

»6

»2

Óvist hvenær saga ÁTVR kemur úr
Saga ÁTVR hefur verið tíu ár í vinnslu.

»4

Segir ábyrgð og arðsemi fara saman
Fyrirverandi stjórnarformaður Lego talar fyrir samfélagslegri ábyrgð fyrirtækja.

»8

Svipmyndin: Matthías Imsland
Nýr aðstoðarmaður forsætisráðherra segist vera mikill pabbi.

»10

Spili mikið golf
Lars Christensen skrifar um góða bankastjóra.

»12

Lækkun í Kauphöll
Stjórnarmaðurinn segir lækkun hlutabréfa í Kauphöll Íslands vera til marks um heilbrigðan markað.

ÍSLENSKA SÍMA SÍÐI 70309 00/2015

ER ÞITT FYRIRTÆKI Á FLUGI?

Regluleg ferðalög á vegum fyrirtækisins eru oft nauðsynleg. Það getur því borgað sig að gera fyrirtækjasamning við Icelandair.

ICELANDAIR

SKJÓÐAN

Skussar ársins – eða ótíndir skúrkar?

LANDSBANKINN seldi hluta-bréf sín í Borgun án þess að láta markaðinn vita að þau væru til sölu. Kaupendurnir voru handvaldir úr hópi annarra eigenda og stjórnenda Borgunar. Verðið var óeðlilega lágt, eins og arðgreiðsla til eigenda örfáum vikum eftir sölu leiddi í ljós.

NÚ ER komið á daginn að nýir eigendur Borgunar hagnast um marga milljarða vegna hagnadarhlutdeildar Borgunar í sölu Visa í Evrópu til Visa í Ameríku. Stjórnendur Landsbankans, ríkisbankans, voru að ráðstafa eignum skattgreiðenda þegar þeir afhentu hlut bankans í Borgun fyrir táknað gjald, sem endurspegladi hvergi nærri sannvirði hlutarins.

VISA í Evrópu hafði í tíu ár haft söluverð gagnvart Visa í Bandaríkjunum og víðræður um fullnustu hans hafa staðið í þrjú ár. Það er því ekki hægt að halda því fram að mönnum hafi ekki verið kunnugt um sölu á Visa í Evrópu, sem nú færir nýjum eigendum Borgunar marga milljarða. Visa í Bandaríkjunum hefur itrekað gefið út tilkynningar um áhrif kaupskyldunnar gagnvart Visa í Evrópu á afkomu fyrirtækisins. Þetta eru og hafa verið opinberar upplýsingar.

STJÓRNENDUR Landsbankans vissu af yfirvofandi sölu á Visa í Evrópu og settu sérstök ákvæði inn í sölu á hlut Landsbankans í Valitor til Arion banka, sem tryggðu Landsbankanum hagnað af væntanlegum viðskiptum milli Visa í Evrópu og Bandaríkjunum. Fullyrðingar um að hlutdeild Borgunar í hagnaði af þeim við-

skiptum hafi fyrst og fremst orðið til á þeim mánuðum sem liðnir eru frá sölu hlutabréfa bankans eru fráleitar og til merkis um annaðhvort örvæntingu stjórnenda Landsbankans eða ósvífni, nema hvort tveggja sé.

NOKKRIR stjórnendur gömlu bankanna sitja í fangelsi. Þeir hafa m.a. verið dæmdir fyrir umboðssvik, þ.e. þeir eru taldir hafa farið út fyrir umboð sitt og ráðstafað eignum bankanna á þann veg að hluthafar urðu fyrir tjóni.

EKKI VERÐUR annað séð en að bankastjóri og framkvæmdastjóri fyrirtækjasviðs Landsbankans hafi beinlínis skaðað eigendur bankans, íslenska skattgreiðendur, með sölu á hlutunum í Borgun án útboðs. Með hliðsjón af sölu á Valitor til Arion banka blasir við að vart er um vanrækslu að ræða heldur beinan ásetning. Samkvæmt dómaframkvæmd Hæstaréttar hlýtur formaður bankaráðs Landsbankans að bera beina refsiaðgerð í málinu ásamt bankastjórnunum og framkvæmdastjóra fyrirtækjasviðs, jafnvel þótt hann hafi mögulega ekki átt beina aðkomu að málinu.

HUGSANLEGA gerðu kaupendur Borgunar viðskipti ársins á sama tíma og Landsbankamenn fá skammarverðlaun sem verstu viðskiptamenn ársins en spyrja má hvort einhver munur sé á umboðssvikum bankamanna fyrir hrun og umboðssvikum bankamanna, sem í dag gauka verðmætum eignum til sérválinna vina sinna án útboðs og á vildarkjörum.

MARKAÐURINN

ÚTGÁFUFLAG 365 miðlar ehf., Skaftahlíð 24, 105 Reykjavík, sími 512 5000

Netfang ritstjorn@markadurinn.is | Sími **512 5000** | Fax **512 5301**

Umsjón **Jón Hákon Halldórsson** jonhakon@365.is

Ábyrgðarmaður **Kristín Þorsteinsdóttir** | Forsíðumynd **Anton Brink**

Netfang auglýsingadeildar auglysingar@markadurinn.is Veffang visir.is

- Launavinnslur
- Bókhald
- Uppgjör
- Skattframtöl

Viðskiptaþjónusta PwC

pwc

Sigrún Ósk segir að þessi mikla umræða sem hefur verið um afdrif ÁTVR hafi seinkað ákvörðun um útgáfu. FRÉTTABLAÐID/VALLI

Enn beðið með útgáfu á sögu Vínbúðanna

Tíu ár hefur tekið að skrifa sögu Áfengis- og tóbaksverslunar ríkisins. Allt óvíst hvenær af útgáfu verður. Umræða um breytingar á sölu áfengis hefur haft áhrif.

Sigrún Ósk
Sigurðardóttir

Þótt ritun sögu ÁTVR sé lokið er enn alveg óvíst hvenær bókin kemur út. Tíu ár eru liðin frá því að ritun sögunnar hófst. „Staðan er þannig að verkefnið er þannig séð búið,“ segir Sigrún Ósk Sigurðardóttir, aðstoðarframkvæmdastjóri ÁTVR. Nú eigi einungis eftir að taka ákvörðun um útgáfuna. „Það verður að segjast eins og er að þessi mikla umræða sem hefur verið um afdrif fyrirtækisins hefur seinkað þeirri ákvörðun. Ef ég á að vera alveg hreinskilin,“ segir Sigrún Ósk. Þar vísar hún í umræðu um afnám á einkarétti Vínbúðanna á sölu

áfengis. Hún segir þessa umræðu þó ekki einu ástæðu seinkunarinnar. „En það er ekki því um að kenna. Það væri ósanngjarn. En það hefur haft áhrif.“

Síðasta dag janúarmánaðar 2014 birti Fréttablaðið frétt um að kostnaður við ritun sögunnar yrði um 22 milljónir króna. Sigrún Ósk segir að sú kostnaðaráætlun haldist nánast óbreytt. Í fréttinni kom fram að byrjað var að huga að ritun sögu ÁTVR fyrir tíu árum, þótt kostnaðaráætlun hafi ekki verið gerð fyrir en árið 2006. Í ávarpi forstjóra ÁTVR í ársskýrslu verslunarinnar fyrir árið 2005 kom fram að áformað væri að sagan kæmi út á árinu 2007, þegar ÁTVR varð 85 ára.

Upphafleg kostnaðaráætlun, sem gerð var árið 2006, gerði ráð fyrir að ritun sögu ÁTVR kostaði 14,4 milljónir króna. Sú upphæð rann öll til fjögurra verkataka sem skrifuðu sög-

una. Fyrirverandi starfsmenn ÁTVR, sem aðstoðuðu við ritun sögunnar, fengu ekki greitt fyrir þá vinnu, að því er fram kemur í svari ÁTVR við fyrirspurn Fréttablaðsins.

Þrátt fyrir að verkið hafi dregist og ýmislegt breyst frá því að ákvörðun um ritun sögunnar var tekin, heldur Sigrún Ósk að sagan verði gefin út. „Það er svo sem ekki mitt nákvæmlega að ákveða það. En ég held að hún verði gefin út,“ segir Sigrún Ósk en bætir því við að það sé ekki hægt að segja nákvæmlega til um hvenær það gerist.

Kostnaður við verkið hefur ekki farið fram úr áætlunum þótt tölurnar í dag liti allt öðruvísi út en þær gerðu þegar áætlun var gerð 2006. Sé tekið tillit til verðlagsþróunar frá árinu 2006 hljóðaði upphafleg áætlun upp á 24,8 milljónir á verðlagi dagsins í dag.

jonhakon@frettabladid.is

Vikan sem leið

27,4

milljarðar seldir í Bakkavör

Arion banki og lífeyrissjóðir seldu félagi í eigu bræðranna Ágústs Guðmundssonar og Lýðs Guðmundssonar og bandarískra fjárfestingasjóða 46 prósent hlut BG12 í Bakkavör Group Ltd. Kaupverðið var 27,4 milljarðar íslenskra króna. Sameinaði lífeyrissjóðurinn og dótturfélag Klakka seldu jafnframt 5% hlut.

970

milljónir settar í QuizUp

Tölvuleikjaframleiðandinn Glu Mobile Inc, sem sérhæfir sig í að framleiða leiki fyrir snjalltæki, ætla að fjárfesta í íslenska tölvuleikjafyrirtækinu Plain Vanilla fyrir allt að 7,5 milljónir Bandaríkjadala sem samsvarar um 970 milljónum króna. Glu og Plain Vanilla ætla m.a. að vinna að þróun sjónvarpsþáttar QuizUp.

6,2

prósenta launahækkun

ASÍ og SA undirrituðu SALEK-samkomulagið sem gildir út árið 2018. Samkvæmt samkomulaginu mun almenn 6,2 prósent launahækkun taka gildi í stað 5,5 prósent launaprónartryggingar. Þá hækkað framlag atvinnurekenda í lífeyrissjóð og verður 11,5 prósent í lok tímabilsins.

Á döfinni

Miðvikudagur 27. janúar
ÞJÓÐSKRÁ ÍSLANDS - Hverjir eiga viðskipti með íbúðarhúsnæði?
Fimmtudagur 28. janúar
NÝHERJI - Uppgjör 4. ársfjórðungs og ársins 2015.
ÞJÓÐSKRÁ ÍSLANDS - Fjöldi útgefna vegabréfa
HAGSTOFA ÍSLANDS - Vísitala neysluverðs í janúar 2016
HAGSTOFA ÍSLANDS - Nýskráningar og gjaldþrot hlutafélaga og einkahluta-

félaga í desember 2015
HAGSTOFA ÍSLANDS - Skráð fyrirtæki og félög
Föstudagur 29. janúar
HAGSTOFA ÍSLANDS - Verðmæti sjávarafra, janúar-október 2015
HAGSTOFA ÍSLANDS - Útungun alifugla í desember 2015
HAGSTOFA ÍSLANDS - Gistinætur og gestakomur á hótélum í desember 2015

HAGSTOFA ÍSLANDS - Vísitala framleiðsluverðs í desember 2015
HAGSTOFA ÍSLANDS - Vöruiðskipti við útlönd, janúar–desember 2015, bráðabirgðatölur
Mánudagur 1. febrúar
ÞJÓÐSKRÁ ÍSLANDS - Íslyklar og innskráningarþjónusta Ísland.is
Þriðjudagur 2. febrúar
ÖSSUR - Uppgjör 4. ársfjórðungs og ársins 2015.
VISIR Allar markaðsupplýsingar

keldan
dagatal viðskiptalífsins

MÁTÆÐU HANN VIÐ ÞIG

Upplifðu einstaka hönnun
Volvo V40 Cross Country
Verð frá 4.490.000 kr.

Sparneytinn
Aflmikill
Há veghæð

KOMDU OG SKOÐAÐU NÝJAN
VOLVO V40 CROSS COUNTRY
Í BRIMBORG

MADE BY SWEDEN
VOLVO.IS

Volvo V40 Cross Country er knúinn sparneytinni og aflmikilli tveggja lítra dísilvél sem skilar 120 hestöflum. Volvo V40 fékk hæstu einkunn sem hefur verið gefin í öryggisprófunum Euro NCAP. Hann er jafnframt ríkulega búinn staðalbúnaði eins og vélarhitara með tímastilli, loftkælingu, Volvo High Performance hljómtækjum, Bluetooth GSM símkerfi og hinu margverðlaunaða öryggiskerfi Borgaröryggi (City Safety). Á bílnum eru glæsilegir Cross Country þakbogar og hann kemur á völdugum 16" Geminus álfelgum. Eldsneytisnotkun (beinskiptur/sjálfskiptur) í blönduðum akstri er 3,7/3,9 l/100 km og CO₂ losun er 96/101 g/km. Volvo V40 Cross Country dísil beinskiptur uppfyllir þau skilyrði sem þarf til að fá frítt í stæði í miðborg Reykjavíkur. Brimborg og Volvo áskilja sér rétt til að breyta verði og búnaði án fyrirvara. Útbúnaður getur verið frábrugðinn mynd í auglýsingu.

Spá hnignun í sölu iPhone

Áður en Apple kynnti afkomu fjórða ársfjórðungs síðasta árs í gærkvöldi var því spáð að söluaukningin milli ára yrði mun minni en árin áður. Nú spá sérfræðingar að þetta sé byrjunin á hnignun í sölu iPhone á árinu 2016.

Apple átti stórkostlegt ár eftir að hafa kynnt síma með stærri skjá, iPhone 6, auk stærri útgáfu af þeim síma, iPhone 6 Plus, í september árið 2014. En talið er að of lítil þróun hafi orðið milli iPhone 6 og 6S, sem kynntur var í september 2015, því séu neytendur annaðhvort að kaupa gamla iPhone 6 síma eða bíða eftir tækninýjungum hjá iPhone 7, sem er væntanlegur í september 2016.

Reuters greinir frá því að spáð sé að sala á iPhone muni dragast saman á fyrsta fjórðungi þessa árs sem yrði fyrsti samdráttur milli fjórðunga síðan fyrsti iPhone síminn var kynntur árið 2007. Sérfræðingar spá að 54,6 milljónir síma muni seljast á fyrsta fjórðungi þessa árs, samanborið við 61,2 milljónir síma á sama fjórðungi ársins 2015,

Sala á iPhone 6S hefur ekki verið í samræmi við væntingar. FRÉTTABLAÐIÐ/GETTY

sem var fjórutíu prósentu aukning milli ára.

Afkomun hafði ekki verið kynnt þegar Markaðurinn fór í prentun en þá höfðu hlutabréf í Apple lækkað um tíu prósent síðan í byrjun október. – sg

Kauphöllin afgreiddi mun færri mál árið 2015 en 2014. FRÉTTABLAÐIÐ/GVA

Tuttugu málum vísað til FME árið 2015

Á síðastliðnu ári afgreiddi Kauphöllin sextíu og sjö eftirlitsmál, þar af var tuttugu ábendingum vísað til Fjármálaeftirlitsins (FME), segir í tilkynningu.

Kauphöllin afgreiddi mun færri mál en árið 2014 þegar áttatíu og níu mál voru afgreidd, fleiri ábendingar voru þó sendar til FME, en fimmtán ábendingar voru sendar til FME árið 2014.

Þremur málum var vísað til Viðurlaganefndar Kauphallarinnar til frekari meðferðar árið 2015. Einu þeirra var lokið með opinberri áminningu og féviti en bedið er eftir úrskurði Viðurlaganefndar í hinum tveimur.

Af málunum sextíu og sjö, afgreiddi Kauphöllin 49 mál vegna gruns um brot á reglum um upp-

lýsingagjöf félaga á markaði („upp lýsingarskyldueftirlit“) en tuttugu mál sem lutu að viðskiptum með verðbréf („viðskiptaefirlit“).

Í upplýsingaskyldueftirliti var tuttugu og eitt mál afgreitt með athugasemd og sex málum lokið með óopinberri áminningu. Tvö mál voru afgreidd með opinberri áminningu og féviti. Sjö málum var vísað til FME til frekari skoðunar. Alls var nítján málum lokið án aðgerða.

Af þeim málum sem lutu að viðskiptum með verðbréf voru tvö mál afgreidd með athugasemd. Eitt mál var afgreitt með óopinberri áminningu. Þrettán málum var vísað til FME til frekari skoðunar. Fimm málum var lokið án aðgerða. – sg

Ábyrgum fyrirtækjum gengur betur en öðrum

Samfélagslega ábyrgum fyrirtækjum gengur betur en öðrum að sögn Mads Øvlisen, fyrrum stjórnarformanns Lego og Novo Nordisk. Fyrirtæki þurfi að geta átt samtál við sína hörðustu gagnrýnendur. Öll fyrirtæki geti verið ábyrg.

„Fyrirtæki sem hegða sér á samfélagslega ábyrgan hátt standa sig betur en önnur með tilliti til arðsemi, hagnaðar og orðspors,“ segir Mads Øvlisen, fyrrum stjórnarformaður Lego og fyrrum stjórnarformaður og forstjóri danska lyfjafyrirtækisins Novo Nordisk, og vísar þar til nýrra rannsókna.

Mads hefur í áratugi verið talsmaður þess að fyrirtæki hagi sér á samfélagslega ábyrgan hátt og mun flytja erindi á ráðstefnu Festu og Samtaka atvinnulífsins um samfélagslega ábyrgð á fimmtudaginn.

Oft hefur verið fullrytt að meginmarkmið fyrirtækja sé að skila eigendum sínum hámarks arðsemi. „Mér hef aldrei fundist það gagnleg afstaða. Möguleikar fyrirtækja til að skapa og skila hagnaði velta ekki bara á því að vinna í þágu hluthafa. Ef þú ert að reka skapandi fyrirtæki þarftu að hafa traust samfélagsins til að sinna rannsóknum og þannig orðspor að háskólaþing vilji vinna hjá þér,“ segir Mads.

„Lyfjafyrirtæki þurfa til að mynda að framkvæma tilraunir á dýrum þannig að dýravendursamtök reyni ekki að láta loka fyrirtækinu.“

Þá verði stjórnendur að vera tilbúnir að ræða samfélagslega ábyrgð við fleiri aðila en hluthafa sína. „Ég hef ekki trú á því að fyrirtæki geti sett sér markmið um samfélagslega ábyrgð í tómarúmi. Þau þurfa að ræða við sína helstu gagnrýnendur, sem oft eru frjáls félagasamtök og borgarar með aðra heimssýn en fyrirtækið.“

Hins vegar þyki fulltrúum margra fyrirtækja óþægilegt að ræða við aðila utan við fyrirtækið um samfélagslega ábyrgð.

Mads bendir á að árið 2004 hafi hluthafar Novo Nordisk komið ákvæði í samþykktir félagsins um að

Mads Øvlisen hvarar í eyra Kjeld Kirk Kristiansen, þáverandi varaformanns stjórnar Lego, á blaðamannafundi árið 2005. Mads segir stefnu Lego um samfélagslega ábyrgð hafa verið ein ástæða þess að hann tók að sér stjórnarmennsku í fyrirtækinu. FRÉTTABLAÐIÐ/EPA

Ég hef ekki trú á því fyrirtæki geti sett sér markmið um samfélagslega ábyrgð í tómarúmi. Þau þurfa að ræða við sína helstu gagnrýnendur.

Mads Øvlisen, fyrrum stjórnarformaður Lego og Novo Nordisk

fyrirtækið yrði rekið á fjárhagslega, samfélagslega og umhverfislega ábyrgan hátt. „Með þessu gáfum við út að fyrirtækið gæti verið tilbúið að fóna skammtímaáögöða til að stuðla að hagnaði til lengri tíma.“

Meðal helstu afurða Novo Nordisk eru lyf fyrir sykursjúka. Mads segir að fyrirtækið hafi sett sér það

markmið að útrýma sykursýki. Það myndi um leið útrýma þörfinni fyrir lyf fyrirtækisins.

Með því sé verið að breyta rétt en einnig sé markmiðið mjög hvetjandi fyrir starfsfólk fyrirtækisins enda sykursýki eitt mesta skaðræði sem herjar á mannkynið.

Mads segir öll fyrirtæki geta hegðað sér á samfélagslega ábyrgan hátt, jafnvel þó þau starfi í umdeildum iðnaði. „Ég dæmi ekki. Það eru lifeyrissjóðir sem fjárfesta ekki í áfengis- eða tóbaksíðnaði. En þrátt fyrir að þú sért í þessum iðnaði tel ég að þú getir hagað þér á samfélagslega ábyrgan hátt. Til dæmis með því að tryggja að framleiðsla þín sé í samræmi við það sem megi búast við og mannréttindi þeirra sem tína tóbakið séu virt.“

ingvar@frettabladid.is

Telja markaðsvirði N1 of hátt

Mat Capacent á virði oliufélagsins N1 er einum milljarði lægra en markaðsvirði félagsins var við lokun markaða í gær. Samkvæmt verðmati Capacent er virði félagsins 15,37 milljarðar króna. Markaðsvirði félagsins, þegar matið var gert, var 16,57 milljarðar en 16,38 milljarðar í gær.

Capacent segir að vöxtur og hagnaður til framtíðar séu lyklatríði við mat á virði félagsins. „Vöxtur með núverandi viðskiptamódeli verður að teljast frekar ólíklegur. Aukinn hagnaður getur orðið til með verulegri lækkun á kostnaði eða þá að, og kannski líklegar, við áherslubreytingar varðandi vörur og viðskiptavini,“ segir í verðmatinu. Þá segir að margt bendi til þess að framtíðin í sölu á jarðefnaeldsneyti, ekki síst fyrir bifreiðar, sé ekki björt, þó ekki séu miklar breytingar í vöndum á allra næstu árum. Capacent segir að veruleg óvissa ríki um hvað framtíðin beri í skauti sér fyrir félagið. Hæfileiki til að takast á við breyttar aðstæður verði lyklatríði fyrir framtíð félagsins

Í verðmati Capacent segir að árið 2014 hafi markaðshlutdeild N1 á eldsneytismarkaði á Íslandi verið 37%. Helstu samkeppnisaðilar séu Olís, Skeljungur og Atlantsolía. „Samkeppnisumhverfið gæti þó breyst fljótlega þar sem tvær smásölukeðjur, Costco og Kaupás, hafa lýst yfir áhuga á að selja eldsneyti til bifreiða við útsöluastaði sína.“

Á meðal helstu áhættuþátta í

Á meðal helstu áhættuþátta í rekstri N1 er gengisáhætta. FRÉTTABLAÐIÐ/VALLI

1.000 milljónir er upphæðin sem markaðurinn ofmetur virði N1 samkvæmt greiningu Capacent.

Vöxtur með núverandi viðskiptamódeli verður að teljast frekar ólíklegur.

Greining Capacent

rekstri félagsins segir Capacent að sé gjaldyrísáhætta. Eldsneyti er keypt í bandarískum dollurum en að mestu selt í íslenskum krónum. Þessari áhættu sé mætt með sérstökum samningum og lágru birgðastöðu. „Sveiflur í eldsneytisverði skapa einnig áhættu sem öðru fremur er háð stærð og aldri birgða. En þrátt fyrir töluverð skammtímaáhrif eru sveiflur í verði á gjaldyri og eldsneyti ekki líklegar til að hafa veruleg langtímaáhrif á reksturinn,“ segir í matinu. Það sé þó vert að geta þess að téðar sveiflur geti haft veruleg áhrif á hagnaðarhlutföll með þeim afleiðingum að samanturður milli ára getur verið verulega skakkur. – jhh

Til leigu 100 fm. atvinnuhúsnæði í miðju Borgarness, á mótí ÁTVR í verslunarmiðstöðinni Hyrnutorgi,

Hentar mjög vel fyrir t.d. verslun, þjónustu, kaffihús o.fl.

Frábært tækifæri á ört vaxandi ferðamannasvæði

Allar nánari upplýsingar í síma 430-5502 / Guðsteinn eða gudsteinn@kb.is

Borgarland ehf.

Póstdreifing

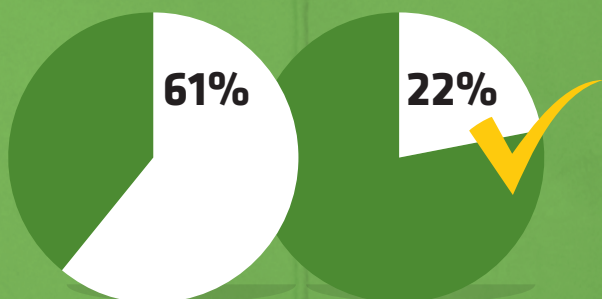
Við látum það berast

ÞÚ NÆRÐ TIL FJÖLDANS MEÐ OKKUR

FJÖLPÓSTUR er sterkur og áhrifaríkur auglýsingamiðill sem skilar ítarlegri upplýsingum til neytenda en hefðbundnar auglýsingar.

61% LANDSMANNA LESA FJÖLPÓST
22% AF ÞEIM KAUPA AUGLÝSTA
VÖRU EÐA ÞJÓNUSTU

„Ég hef verið í viðskiptum við Póstdreifingu í árabíl og alltaf fengið fyrsta flokks þjónustu.“

Guðbjartur
Finnbjörnsson
Ritstjóri Lifandi vísinda

VIÐ GETUM
AÐSTOÐAÐ VIÐ
AÐ NÁ ÁRANGRI
VIÐ DREIFUM INN
Á 80.000 HEIMILI
SEX DAGA
VIKUNNAR

www.postdreifing.is

Hulda Bjarnadóttir segir að sér hafi ekki tekist að leggja niður félagið á sinni tíð, en kannski ná eftirmaður hennar því. FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON

Hrekja mýtuna um að konur segi nei

Hulda Bjarnadóttir hefur verið framkvæmdastjóri FKA í fimm ár. Hún segist hafa upplifað mikla vitundarvakningu á tímabilinu. Í dag sjái íslenskir stjórnendur haginn í því að blanda stjórnnum og framkvæmdastjórnnum. Enn sé þó langt í land í jafnréttisbaráttunni, áhrif kynjakvóta hafi verið hægar en von var á, stjórnendur þurfi að taka það til sín. Einnig er þörf á að rétta hlutfall kvenna í fjölmiðlum.

Sæunn
Gísladóttir
saeunn@frettabladid.is

Hulda Bjarnadóttir lætur brátt af störfum eftir fimm ára starf sem framkvæmdastjóri Félags kvenna í atvinnulífinu (FKA). Þegar Hulda tók við starfinu árið 2010 sagði fráfarandi framkvæmdastjóri að hún vonaðist til að Huldu myndi takast að leggja félagið niður því ekki væri þörf á því lengur. Huldu tókst ekki ætlunarverkið í sinni stjórnartíð. Hulda segir þörfina fyrir félagið enn vera til staðar, þrátt fyrir miklar framfarir í stöðu kvenna í atvinnulífinu á Íslandi. „Ég er vongóð um að hægt verði að leggja félagið niður á næstu fimm til tíu árum. En ég held það verði kannski ekki lagt niður sem slíkt því það eru alltaf einhver verkefni. En það væri æðisleg staða,“ segir Hulda.

Fjöldi félagsmanna tvöfaldast

FKA var stofnað árið 1999 sem Félag kvenna í atvinnurekstri. Félagið breytti síðar um nafn, en til þess að fá að ganga í félagið þarf viðkomandi þó að vera stjórnandi, eða eiga og reka eigið fyrirtæki. Frá því að Hulda tók við árið 2010 hefur fjöldi félagsmanna nær tvöfaldast, úr 650 konum í 1.100.

Hulda segir FKA vera stærsta félagið á Íslandi þegar kemur að

tengslanetsmyndun kvenna, þó með fókusi á atvinnulífið. „Við reynum samt að skírskota til breiðari grunns og jafnréttismála sem hafa með ásynd og eflingu kvenna almennt að gera.

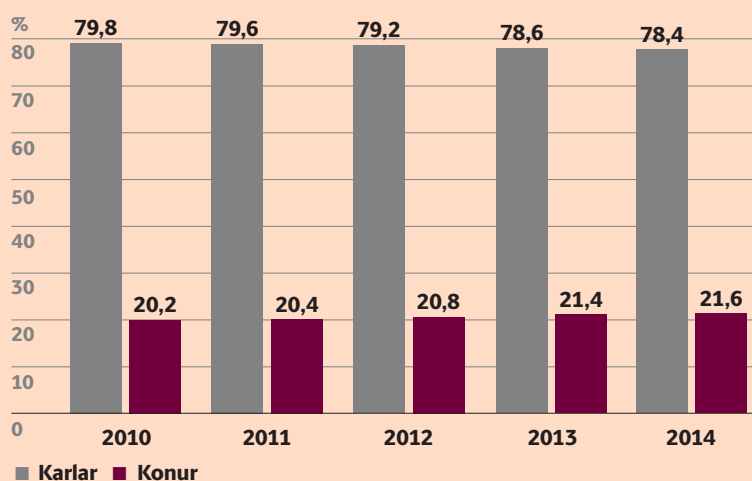
FKA var stofnað á sínum tíma vegna þess að konur í eigin rekstri kölluðu eftir stuðningi, þær vantaði tengslanetið og vantaði kannski skilning á að sækja fjármagn og ýmiss konar málefni sem voru sett á dagskrá þá. En það er ljóst að kvenstjórnendur eru enn að sækja sér stuðning, þurfa bakland og það sannast á því að það eru alltaf að spretta upp litlar sellur sem vilja styrkja sig, konur sem starfa í sjávarútvegi, í orkumálum og í vísindum svo eitthvað sé nefnt. „Ég held við séum enn þá að vaxa og það sé enn þörf á stuðningi. Konurnar tala enn um að þær séu að reka sig í þetta glerþak og karlarnir eru enn með 70-80 prósent hlutdeild í fjölmiðlum,“ segir Hulda.

Hulda Bjarnadóttir starfaði sjálf í fjölmiðlum frá unglingsaldri, meðal annars á Bylgjunni, en stýrði svo Krafti, stuðningsfélagi fyrir ungt fólk með krabbamein áður en leiðin lá í FKA. Hún lærði viðskiptafræði og er með MBA-próf. „Tengsl og samskiptamál hafa svolítið verið mínar ær og kýr í gegnum tíðina,“ segir Hulda.

Skekkjan kom á óvart

Hulda segir að það sem hafi komið henni mest á óvart á ferlinum hjá FKA var hve hissa hún var á stöðu

Kynjalutfall framkvæmdastjóra á Íslandi

Fokus punkturinn var að til að fjölga konum í framkvæmdastjórn þá ættum við að fjölga í stjórnnum. Þá var farið í að fjölga í stjórnnum og talið að þannig myndi sjálfkrafa fjölga í framkvæmdastjórnnum. Það var röng ályktun, augljóslega.

kvenna í atvinnulífinu þegar hún tók við framkvæmdastjórnastöðunni. „Þegar ég fer að rýna í tölur þá var ég hissa, ég hafði ekki upplifað þetta svona skakkt. Ég flaut bara sofandi að feigðarósi en svo þegar ég fór að skoða tölurnar þá fannst mér þetta ekki hægt. Það kemur mér mest á óvart hvað við eigum enn langt í land,“ segir Hulda.

Sjá hag í blönduðum stjórnnum

Helstu áskoranirnar á ferlinum segir Hulda vera að fá stjórnendur og eigendur í íslenskum fyrirtækjum til að skilja styrkleikann í fjölbreytileikanum, að konur og karlar séu sterkari saman. „Það var mjög mikil áskorun að ræða þetta á sínum tíma og fólk var mjög ósammála og andsnúið hugmyndum um að koma

fleiri konum inn í stjórnir, hvað þá þegar lagasetningin fór í gegn. En í dag erum við ekki að eiga þessi samtöl. Það er orðinn skilningur á þessu og það er kominn eðlilegri samræðugrundvöllur með þetta allt saman. Ég held að íslenskir stjórnendur í dag sjái haginn í því að blanda stjórnnum og framkvæmdastjórnnum. Nú er áskorunin að rétta hlutfall kvenna í fjölmiðlum. Það eru alltaf einhver verkefni sem við getum tekið á og haldið áfram með.“

Í stjórnartíð Huldu hefur FKA verið með tvö verkefni í gangi, stjórnunarverkefni og fjölmiðla-verkefni. Stjórnunarverkefnið fólst í því að koma fleiri konum í stjórnir fyrirtækja landsins. Árið 2010 samþykkti Alþingi lög um kynjakvóta sem segja að í stjórnnum opinberra hlutfélaga og hlutafélaga sem hafa fleiri en 50 starfsmenn að jafnaði á ársgrundvelli skuli vera 40 prósent hlutfall af öðru kyninu. Lögin tóku í gildi í september 2013.

Áhrif kynjakvótans of hæg

Hulda segir að áhrif kynjakvótans séu nú þegar nokkur, sér í lagi vegna vitundarvakningar sem orðið hefur. „Meðvitund og samtal um fjölbreytileika er nú á allt öðru plani. Ég held það hafi orðið mjög hröð breyting hvað það varðar. Ég held að þær atvinnugreinar sem eru með hvað mest regluverk, sem hafa tekið sér tak og unnið samkvæmt lögum og breytt, hafi framkvæmt þetta vel. Enn eru þó vissar greinar sem eru eftir á í þessum málum og þurfa

að taka sér tak með það. Við erum að ná árangri. Þetta er þó að gerast hægar en við höldum að það myndi gerast, miðað við að þetta er bundið í lög. Það eru tölur og kannanir sem sýna það að við getum enn gert betur. Stjórnendur verða að taka þetta til sín og breyta og handsnúa það niður.“

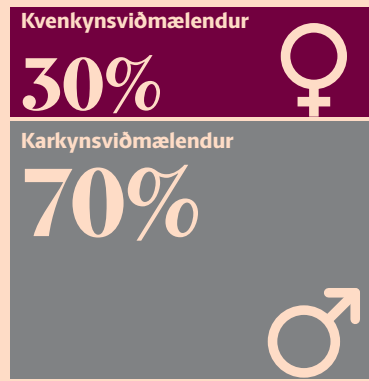
„Í kjarnann er það þannig að mínu mati að kjarkaðir stjórnendur eru þeir sem ná árangri í þeim skilningi að þeir fara einfaldlega í það að breyta og leiðrétta þar sem þarf. Þeir eru árangursmiðaðir og vilja ná árangri á öllum sviðum og þeir skilja raunverulega meininguna á bak við góða stjórnarhætti og það að vinna með hugtök á borð við samfélagslega ábyrgð og jafnrétti samféluginu í vil,“ segir Hulda.

Fjölgun kvenna í stjórnnum og fjölgun kvenstjórnenda hefur ekki haldist í hendur. Einungis um 20 prósent framkvæmdastjóra íslenskra fyrirtækja eru konur. Hulda telur að vinna þurfi málin á báðum þrepum. „Fókuspunkturinn, man ég, þegar ég kem hingað inn var að til að fjölga í framkvæmdastjórn þá ættum við að fjölga í stjórnnum. Þá var farið í að fjölga í stjórnnum og talið að þannig myndi sjálfkrafa fjölga í framkvæmdastjórnnum. Það var röng ályktun, augljóslega. Það þarf bara að vinna þetta á báðum þrepum, fólk þarf að vera meðvitað um hvert einasta lagskipta þrep innan fyrirtækis. Þetta er eins og með launamisréttið, þar eigum við augljóslega eitthvað í land hérna heima.“

Lykilatriði að auka ásýnd kvenna
FKA heldur úti fjölmiðlaverkefni með það að markmiði að auka ásýnd kvenna í fjölmiðlum, þar sem hlutföllin eru nú 70-80 prósent karlar á móti 20-30 prósentum kvenna í fjölmiðlum. Verkefnið fór af stað árið 2013 og nær til ársins 2017. „Þegar við vorum búnar með stjórnarverkefnið þá áttuðum við okkur á því að það væri mikilvægt að vera með eitthvert verkefni í

Hlutfall viðmælenda í ljósvakapáttum og fréttum

1. febrúar 2009 til 30. ágúst 2013

Við erum alltaf að hrekja mýtuna um að konur segi nei. Það er ekki hægt að þræta um það lengur að konur eru tilbúnar til áhrifastarfa og konur eru algjörlega tilbúnar í fjölmiðla, alla vega þegar kemur að konum í atvinnulífinu og í stjórnárum.

gangi. Við værum orðnar það stórt afl að við gætum haft áhrif í gegnum verkefni. Við vorum búin að átta okkur á því að lengi hefði ásýnd kvenna í fjölmiðlum ekki verið á við ásýnd karla. Því ákváðum við að taka upp tölur hjá Creditinfo og því miður höfðu þær ekki breyst frá því fyrir mörgum árum áður,“ segir Hulda og bætir við að hún hafi ekki viljað trúa þessum tölum þegar hún sá þær fyrst.

Hlutfall kvenkyns stjórnarmanna

Stærð fyrirtækis	2010	2011	2012	2013	2014
2-9 manns	25,5	26,0	25,8	25,6	25,4
10-19 manns	20,1	21,0	21,0	20,5	22,2
20-49 manns	16,8	17,7	19,3	20,6	20,4
50-99 manns	20,1	19,2	21,3	26,1*	29,6
100-249 manns	17,5	21,9	23,8	31,8*	35,0
250+	21,0	25,7	26,0	36,0*	38,5
Meðaltal	24,0	24,5	24,9	25,1	25,5

*Í september 2013 tóku gildi lög um kynjakvóta sem segja að í stjórnnum opinberra hlutafélaga og hlutafélaga sem hafa fleiri en 50 starfsmenn að jafnaði á ársgrundvelli skuli vera að minnsta kosti 40 prósent hlutfall af öðru kyninu.

„Við spurðum okkur hvað við þyrftum að gera og ákváðum að taka þetta þrjúþætt. Það þarf að tala við háskólasamfélagið og fjölmiðlafræðinga og byggja upp rannsóknir, svo þarf að tala við atvinnulífið og ritstjóra og eigendur fjölmiðlanna, og einnig að líta í okkar eigin barm. Við þurfum að efla og virkja okkar konur, og hvetja þær til að stinga sér inn í þjóðfélagsmálin. Ef allir þessir aðilar og stjórnárum einnig taka utan um þetta þá held ég að við hljótum að geta náð einhverjum árangri,“ segir Hulda.

Meðal þess sem FKA er að gera er að halda úti lista yfir tæplega fimm hundruð konur sem eru tilbúnar að vera í fjölmiðlum, auk þess að auðvelda fjölmiðlafólki að fletta upp félagskonum í gagnagrunni sínum til að leita að kvenviðmælendum eftir sviði. „Við erum alltaf að hrekja mýtuna um að konur segi nei. Það er ekki hægt að þræta um það lengur að konur eru tilbúnar til áhrifastarfa og konur eru algjörlega tilbúnar í fjölmiðla, alla vega þegar kemur að konum í atvinnulífinu og í stjórnárum,“ segir Hulda.

Hulda segir að konur vinni kannski öðruvísi og fari fram á

annars konar verklag, en þá mætti kannski taka upp annars konar vinnulag eða nálgun en tekin hefur verið til karlanna í fortíðinni. Hulda ítrekar þó að mikilvægt sé að vinna verkefnið á jákvæðan hátt, þar sem allir eru að reyna að gera sitt besta. „Ég tel að fjölmiðlar séu miklu meðvitaðri um þetta núna. Það þarf kannski að hugsa hlutina upp á nýtt til að ná árangri.“

Tengslanet kvenna orðið stærra
Eitt aðalmarkmið FKA er að auka tengslanet kvenna. Hulda segir að félagsmenn séu að læra hratt að nýta tengslanetið sitt, og að það séu margar konur komnar með sterkt og gott tengslanet sem óneitanlega skili árangri.

„Við lítum á það sem svo að þegar þú ert komin inn í félagið ertu með 1.100 konur á skrá og símanúmer hjá þeim öllum og tengslanet sem þú átt að nýta þér. Ég held við ættum að jarða það að konur séu konum verstar, því konur eru konum bestar og það sannast aftur á bak og áfram, og við erum að sanna það að konur innan tengslanets eins og FKA benda hver á aðra í stjórnir og störf og efla hver aðra til áhrifa.“

Hulda segir það lykilatriði að konur sem komnar eru til áhrifa séu meðvitaðar um að það gerist ekki af sjálfu sér og að þær aðstoði aðrar konur til að fylgja í fótsporin, þar sem hver og einn einstaklingur þarf kannski smá ráðgjöf og aðstoð svo að ferillinn fari upp á við og standi ekki í stað. „Þegar gáttin er orðin opin þá nýtist það fleiri konum, þá verða fleiri kanónur og fleiri stöður þar sem kona kemur til greina.“

„Það er mikilvægt að fólk almennt leiði breytingar markvisst, hvort sem það eru konur eða karlar. Hér á Íslandi hefur orðið til þetta afl 1.100 kvenna í atvinnulífinu sem er tilbúið að leiða breytingar og berast fyrir breytingum. Það segir sig því sjálfst að þar sem þessar meðvituðu konur komast til áhrifa, þar verða breytingar. Einfaldlega af því að við sættum okkur ekki við annað. Svo eru fleiri og fleiri karlmenn að meðtaka það með okkur og viðurkenna að það er enn skekkja á ýmsum sviðum og því þarf að breyta. Ekki kvennanna vegna, heldur samfélagsins vegna, vegna barna okkar og þeirra sem eiga ekki að þurfa að benda á þetta í gríð og erg,“ segir Hulda Bjarnadóttir.

ÞÚ ERT Í ÖRUGGUM HÖNDUM HJÁ VOLVO PENTA Á ÍSLANDI

Öryggi á sjó. Áreiðanleiki, afl og ending ásamt hagstæðum rekstri og góðri þjónustu er trygging Volvo Penta.

Skoðaðu Volvo Penta í dag

Breið lína bátavéla sem henta margvíslegum gerðum og stærðum báta. Komdu og skoðaðu sýningarvélur í dag og ræddu við ráðgjafa.

Uppitaka á bátavélum

Við tökum eldri Penta vélbúnað upp í kaup á nýjum búnaði. Eigum til uppgerðan vélbúnað til sölu á lager. Kynntu þér notaðar bátavélur til sölu.

Öflug Volvo Penta þjónusta

Hjá Volvo Penta á Íslandi | Brimborg starfar framúrskarandi teymi sem samanstendur af öflugum fagmönnum Brimborgar og samstarfsaðilum um land allt. Vélaverkstæði Brimborgar og þjónustuaðilar um land allt taka að sér þjónustu og niðursetningu á Volvo Penta vélbúnaði.

Neyðarþjónusta okkar fyrir Volvo Penta vélbúnað, ljósavélar og rafstöðvar er margþætt enda aðstæður viðskiptavina okkar misjafnar. Fáðu verðtilboð í þjónustu.

Kauptu bestu varahlutina

Volvo Penta á Íslandi | Brimborg er með gott úrval varahluta á lager og á mjög hagstæðu verði. Varahlutasérfræðingar okkar veita þér fyrirtaksþjónustu og ráðgjöf við kaup.

HAFÐU SAMBAND Í DAG

- Sími: 515 7070
- Netfang: volvopenta@brimborg.is
- Ný heimasíða: volvopenta.is

Trúast teymi Volvo Penta á Íslandi | Brimborg

Á myndinni eru frá vinstri: Jóhann Rúnar Ívarsson þjónustustjóri, Hilmar Skúli Hjartarson vélvirkir, Ingvar Karl Ingason verk- og tæknistjóri, Gissur Kristjánsson söluráðgjafi varahluta, Guðmundur Gísli Sigurósson söluráðgjafi vélbúnaðar, Gunnar Hjalmarsson söluráðgjafi varahluta og Kristinn Már Emilsson framkvæmdastjóri Volvo Penta á Íslandi.

- Hældrifsvélar
- Girvélar
- IPS vélbúnaður
- Rafstöðvar og ljósavélar

Öryggur staður til að vera á

ÁGÚSTA SIGRÚN ÁGÚSTSDÓTTIR

Ganga til liðs við Zenter

Ágústa Sigrún Ágústsdóttir hefur gengið til liðs við Zenter ehf. sem mannauðsráðgjafi og markþjálfari. Ágústa hefur unnið í ferðageiranum við mannauðsmál í um tíu ár.

Ragnhildur Vigfúsdóttir hefur einnig gengið til liðs við Zenter. Hún hefur unnið á flestum sviðum mannauðsmála. Hún var jafnréttis- og fræðslufulltrúi Akureyrarbæjar, lektor við Nordens Folkliga Akademi og vann sem starfsþróunarstjóri hjá Landsvirkjun í 14 ár. – jhh

SJÖFN ÞÓRDARDÓTTIR

Til liðs við Podium

Sjöfn Þórdardóttir hefur gengið til liðs við Podium ehf. Sjöfn hefur síðustu tvö árin starfað sem framkvæmdastjóri Landssambands sjálfstæðisvenna. Hún starfaði áður við kennslu í Hofsstaðaskóla í Garðabæ en hefur undanfarin misseri sinnt forfallakennslu hjá Grunnskóla Seltjarnarness samhliða öðrum störfum. Í tilkynningu kemur fram að Sjöfn hefur mikla reynslu af stjórnun í samskiptamálum og viðburðastjórnun. – jhh

Tíminn í ráðuneytinu verður rifjaður upp í heita pottinum

Matthías Páll Imsland hefur verið ráðinn aðstoðarmaður forsætisráðherra. Hann segir það forréttindi að fá að vinna þar sem stærstu ákvarðanir um þjóðarhag eru teknar. Reynir að fara í ræktina á hverjum degi.

SVIPMYND

MATTHÍAS PÁLL IMSLAND

„Þetta er auðvitað feikilega spennandi verkefni. Við erum komin á seinni helming kjörtímabilsins og það eru enn mörg brýn úrlausnarefni sem blasa við okkur Íslendingum og sem ríkisstjórnin hyggst taka á,“ segir Matthías Páll Imsland. Matthías hefur verið ráðinn aðstoðarmaður Sigmundar Davíðs Gunnlaugssonar forsætisráðherra. Hann var áður í velferðaráðuneytinu hjá Eycló Harðardóttur.

„Það kom fram hjá forsætisráðherra þegar hann réð mig að hann vill setja enn meiri kraft í að klára þau verkefni sem koma fram í stjórnarsáttmálanum auk annarra sem unnið hefur verið að hjá ríkisstjórninni,“ segir Matthías og bætir því við að eitt af stóru málum akkúrat núna séu húsnæðismálin. „Og ég þekki það úr mínu fyrra starfi að mikil vinna hefur verið lögð í þær tillögur og að þær munu hafa mikil og jákvæð áhrif á framboðið af hagstæðu húsnæði. Stórir hópar eru með húsnæðiskostnað sem er allt of hátt hlutfall af þeirra tekjum. Þarna geta stjórnvöld komið til móts við fólk enda er húsnæði grunnþörf og það hvernig þeim málum er háttað hefur mikil áhrif á lífsgæði fólksins í landinu.“

Matthías segist hlakka mikið til að vinna í forsætisráðuneytinu. „Það eru ekki margir sem fá að starfa svo nálægt þar sem stærstu ákvarðanir um þjóðarhag eru teknar. Maður á eftir að rifja þetta upp þegar maður situr í heita pottinum á gamals aldri og spjallar við aðra pottverja um landsmálin. Sú tilhugsun yfir líka við manni að reyna að gera vel. Ég held

Matthías Páll Imsland segir að vinnan í kringum Íbúðalánasjóð hafi bæði verið stórt og áhugavert verkefni. FRÉTTABLAÐID/ERNIR

að allir sem taka að sér störf á þessum vettvangi vilji geta litið stoltir um öxl,“ segir Matthías.

Matthías lauk stúdentsprófi frá Menntaskólanum á Laugarvatni, BA-prófi frá Háskóla Íslands í stjórnmálafræði og síðar MS-prófi frá Háskólanum í Lundi í Svíþjóð. Áður en hann hóf störf í velferðaráðuneytinu vann hann sem ráðgjafi fyrir erlend fyrirtæki á sviði framtaksfjárfestinga. Þar áður var Matthías framkvæmdastjóri rekstrarsviðs flugfélagsins WOW-air og fyrir stofnun þess var hann forstjóri Iceland Express. Hann segist ekki geta gert upp á milli þess að

vinna í einkageiranum og hjá hinu opinbera.

„Það er þannig að þetta er mjög ólíkt en hvort tveggja skemmtilegt á sinni hátt. Þau verkefni sem ég hef verið með hjá hinu opinbera hafa verið með þeim hætti að þau hafa verið áhugaverð og krefjandi,“ segir Matthías. Hann tekur sem dæmi vinnuna í kringum Íbúðalánasjóð sem hafi verið bæði stórt og áhugavert verkefni. „En jafnvel þó að ég búist við að Sigmundur haldi áfram sem forsætisráðherra og telji að þjóðin hafi þörf fyrir það, þá finnst mér líklegra að framtíð mín liggi í einkageiranum.“

Áhugamál Matthíasar eru fótbolti og svo reynir hann að fara í ræktina á hverjum degi. Hann hefur mikinn áhuga á hreyfingu og að vera í náttúrunni. Matthías á hund sem heitir Sunna sem hann segir alveg stórkostlegan karakter. „Reyndar enda göngutúrarnir oft með að ég þarf að halda á henni heim,“ segir hann.

Kona Matthíasar heitir Sóley Ragnarsdóttir og er lögfræðingur hjá Samkeppniseftirlitinu. Matthías og Sóley eiga samtals fimm börn á aldrinum 7 til tæplega 15 ára. „Það er oft mikið fjör en ég er mikill pabbi og elska að eyða tíma með börnunum mínum.“
jonhakon@frettabladid.is

IFRS 16 Leigusamningar

Fróðleikur á fimmtudegi | KPMG, Borgartúni 27 | 28. janúar | kl. 8:30

Á fundinum verður kynntur nýr reikningsskilastaðall um leigusamninga og farið yfir áhrif hans á reikningsskil og lykiltölur. Fundurinn er öllum opin.

Nánari upplýsingar og skráning á kpmg.is

5 prósent skara fram úr

Stefán Björnsson Öundurson

Um fimm prósent fyrirtækja á Íslandi sem eru í rekstri teljast framúrskarandi samkvæmt Creditinfo. Alls hljóta 687 fyrirtæki viðurkenninguna „Framúrskarandi fyrirtæki“ hjá Creditinfo fyrir árið 2015. Nær fjórfalt fleiri fyrirtæki þykja framúrskarandi nú en árið 2010 þegar viðurkenningin var veitt í fyrsta sinn, þá voru 187 fyrirtæki talin framúrskarandi.

Stefán Björnsson Öundurson, markaðsstjóri Creditinfo, segir fjölgun fyrirtækja vera til marks um batnandi efnahagslíf. Þó komi á óvart að sú atvinnugrein sem standi verst næst á eftir byggingariðnaði sé smásöluverslun. Staða fyrirtækja í smásöluverslun hafi versnað miðað við uppgjör félaganna.

Stefán á hins vegar von á því að framúrskarandi fyrirtækjum fækki á næsta ári vegna nýrra laga um ársreikninga sem lögð hafa verið fram á Alþingi. Þar er kveðið á um að sekta verði fyrirtæki sem ekki hafi skilað ársreikningi fyrir 1. september. Til að teljast framúrskarandi þurfa fyrirtæki að hafa skilað ársreikningi sem sýnir hagnað síðustu þrjú ár, eiginfjárhluftall sé minnst 20 prósent, eignir séu yfir 80 milljónum og minni en 0,5 prósent líkur séu á vanskilum. – ih

HÁMARK
PRÓTEINDRYKKUR

HEFST 31. JANÚAR

Fyrsti þátturinn verður í **opinni dagskrá**

ÍSLAND GOT ★ TALENT

FYLGSTU MEÐ FRÁ BYRJUN

ÍSLAND GOT TALENT HEFST AFTUR

Hæfileikafólk stígur á sviðið þegar einn stærsti sjónvarpsviðburður ársins fer í loftið á sunnudagskvöld. **Emmsjé Gauti** er nýr kynni og **Ágústa Eva, Dr. Gunní, Jakob Frímánn** og **Marta María** mæta fersk til leiks sem dómara þáttarins. Fylgstu með **Ísland Got Talent** frá byrjun.

365.is | Sími 1817

365

Fjármál

Ársæll Valfells

lektor við Viðskiptafræðideild Háskóla Íslands

Að kaupa, banka eða ekki?

Í bókum um verðmat fyrirtækja er ekki óalgengt að rekast á setningar á borð við „Banks are among the most complex businesses to value, especially from the outside in“. Þó ársreikningar banka gefi einhverja mynd af rekstri, eignum og skuldum stofnunarinnar þá ræðst skýrleiki reikninganna mest af reikningshaldslegum ákvörðunum sem stjórnendur bankans taka. Oft þarf þá að gefa sér forsendur og geta sér til um gjörðir stjórnenda til að geta myndað sér skoðun á hlutabréfaverði bankans. Bankar eru einnig með skuldsettustu fyrirtækjum sem til eru og gerir það því verðmat mjög næmt fyrir breytingum í ytra umhverfi og spár um framtíðarverði óvissar. Enn fremur selja bankar margs konar þjónustu og því tekjumyndun oft ekki einhlít. Verð hlutabréfa banka hefur ekki farið varhluta af þeim óróa sem nú ríkir á hlutabréfamörkuðum. Hlutabréf Deutsche Bank hafa til að mynda fallið um 40% frá byrjun árs 2015.

Framangreind vandkvæði í verðlagningu banka gera hvert stakt verðmat óáreiðanlegt. Því er mikilvægt að líta til hvernig markaður verðleggur skráða banka og að nota einfaldan kennitölusamanburð. Vandinn við kennitölusamanburðinn er að bankar eru oft sérhæfðir í útlánastarfsemi og því auðvelt að bera saman epli og appelsínur. Því standa menn oft en ekki frammi fyrir því að reyna að byggja verðmat sitt á óskráðum banka með þeim rökum að skráði bankinn sé appelsína og hinn óskráði sé limóna en af sömu plöntuættkvísl.

Kennitölusamanburður byggður á markaðsvirði sýnir okkur svartsýni eða bjartsýni fjárfesta á raunvirði bókfærðra eigna. Fjárfestar eru í dag svartsýnir á Deutsche Bank sem er með gildið 0,35 og Barclays með gildið 0,5. Fjárfestar meta DNB heilbrigðari með gildið 0,9. Danske Bank lítur hraustur út með 1,1 og hinn ofurhressi Enskilda með hlutfallið 1,3. Nú stöndum við frammi fyrir því að hugsanlega verða einn eða fleiri bankar skráðir í íslensku kauphöllina. Þeir eru nokkuð sérstakir fyrir þær sakir að nýlega er búið að endurskipuleggja eignahlíð þeirra og eiginfjárstaða þeirra er há og rekstur nokkuð traustur líkt og kemur fram í síðasta riti Seðlabanka Íslands um fjármálastöðugleika. Þar kemur einnig fram að fjármögnun þeirra nú er mest í innlånunum, innan hafta og einsleitt.

Helsta áskorunin fyrir íslensku bankana verður að aðlaga sig að nýju fjármögnunarmhverfi „eftir“ höft. Þegar kemur að því að verðmeta íslenska banka er spurningin sem fjárfestar þurfa að spyrja sig því þessi: Ef órói ríkir áfram á erlendum fjármála-mörkuðum, hvernig mun íslensku bönkunum ganga að sækja sér fé alþjóðlega í framhaldinu? Svar við því ræður því hvort niðurstaðan verður mandarína eða mögulega dúrían.

Brennandi reiði

Mótmælandi býr sig undir það að henda dekki í eld í mótmælum franskra bænda á hraðbraut RN 165 nálægt Lorient í Vestur-Frakklandi. Bændurnir voru að mótmæla lækkingu verði á kjöt- og mjólkurafurðum í landinu. FRÉTTABLAÐID/AFP

Fullkominn seðlabankastjóri eyðir mestum tíma sínum í golfi

Lars Christensen

alþjóðahagfræðingur

Hvor er betri seðlabankastjóri – sá sem er mjög upptekinn í starfi sínu eða sá sem eyðir mestum tíma sínum á golfvællinum?

Svarið er að seðlabankastjórinn sem spilar golf er betri, því ef hann er önnur kafinn hefur hann sennilega ekki unnið vinnuna sína á réttan hátt. Verkefni seðlabankastjóra ætti að vera að tryggja það sem kalla mætti „nafnvirðisjafnvægi“ og ekki skekkja hlutfallsverð í hagkerfinu.

Besta leiðin til að tryggja nafnvirðisjafnvægi er að framfylgja peningamálastefnu sem byggist á mjög skýrum, gegnsæjum og sjálfvirkum reglum. Seðlabankastjórar sem gera það munu ekki hafa mikið að gera

þar sem markaðirnir sjá um mestu vinnuna.

Þetta er það sem gerðist á hinu svokallaða „mikla stöðugleikatímabili“ frá því snemma á 10. áratugnum til 2007/8 – bæði í Bandaríkjunum og mestum hluta Evrópu. Á stöðugleikatímabilinu mikla báru markaðirnir mikið traust til seðlabankanna í Bandaríkjunum og Evrópu, og almennt var þess vænt að þessir seðlabankar myndu tryggja stöðugleika. Reyndar höguðu markaðirnir sér eins og Seðlabanki Bandaríkja-anna og Seðlabanki Evrópu hefðu sett sér markmið um nafnvirði vergrar landsframleiðslu.

Þetta þýddi að það sem seðlabankastjórar þurftu í raun að gera var að fara í búning seðlabankastjóra (dökk jakkaföt og ekki of skrautlegt bindi) og segja síðan hluti sem staðfestu væntingar markaðanna um að seðlabankinn myndi tryggja stöðugleika.

Ef seðlabankinn er fyllilega trúverðugur og peningamálastefnan fylgir skýrum reglum (til dæmis markmið um stig nafnvirðis vergrar landsframleiðslu) er ólíklegt að seðlabankastjórnir hafi mikið að gera – að minnsta kosti ekki varðandi peningamálastefnuna.

Peningaefitirspurn – í stað peningaframboðs – myndi einfaldlega hreyfast upp og niður og að meira eða minna leyti tryggja að nafnvirðismarkmiðið næðist. Hins vegar, ef seðlabankinn er ekki trúverðugur er enginn tími til að vera á golfvællinum.

Segjum að seðlabankinn sé með markmið um nafnvirði vergrar landsframleiðslu og að nafnvirði vergrar landsframleiðslu fari upp fyrir markmiðið. Í tilfelli trúverðugs seðlabanka myndu markaðirnir vænta þess að bankinn gripi til aðgerða til að færa nafnvirði vergrar landsframleiðslu niður að markmiðinu. Þess vegna myndu þátttakendur á mörkuðunum búast við hertri peningamálastefnu. Þetta myndi leiða til styrkingar á gjaldmiðli landsins og verðfalls á hlutabréfum. Og þar sem fjárfestar og neytendur búast við hertari peningamálastefnu myndu þeir vænta þess að verðgildi peninga myndi aukast. Afleiðingin yrði sú að fjárfestar og neytendur myndu auka peningaefitirspurn. Allt þetta myndi sjálfkrafa hægja á hækkun nafnvirðis vergrar landsframleiðslu og færa það aftur niður að markmiðinu. Við þær aðstæður að seðlabanki hafi 100% trúverðugt markmið myndi bank-

inn ekki gera neitt annað en að vera alvarlegur og seðlabankalegur, og markaðurinn sæi um allt annað. Breytingar á peningaefitirspurn, frekar en peningaframboði, myndu tryggja að markmiðið næðist.

Ef, hins vegar, seðlabankinn er ekki trúverðugur myndu þátttakendur á markaði ekki vænta þess að seðlabankinn kæmi nafnvirði vergrar landsframleiðslu aftur á rétta braut. Við þær aðstæður yrði seðlabankinn að breyta peningaframboðinu til að þrýsta nafnvirði vergrar landsframleiðslu aftur að markmiðinu.

Verstu hugsanlegu aðstæðurnar eru þegar seðlabankastjórinn tekur upp örstjórnun. Hann vill ekki að gjaldmiðillinn sé of sterkur, en fasteignaverð er of hátt og útlánaaukning of mikil fyrir hans smekk. Og hann hefur miklar áhyggjur af gjaldeyrislánunum til heimilanna. Það er út af þessu sem seðlabankastjórar eru svo svekktir þessa dagana. Þeir eru einfaldlega að reyna að ná of mörgum markmiðum og það er þess vegna sem peningamálastefnan er að misheppnast úti um allan heim og seðlabankastjórar hafa engan tíma til að spila golf um þessar mundir.

Samkeppniseftirlit og biðin langa

Hin hliðin

Heiðrún Lind Marteinsdóttir

Í liðinni viku birti Samkeppniseftirlitið ákvörðun nr. 1/2016, tengda samruna Gæðabaksturs ehf. og Brauðgerðar Kr. Jónssonar ehf. Í stuttu máli var niðurstaðan sú að samruninn var samþykktur.

Samruni þessi krafðist ekki ítarlegrar rannsóknar af hálfu Samkeppniseftirlitsins. Þeir markaðir sem fyrirtækin starfa á voru þekktir, staða fyrirtækja á hlutaðeigandi mörkuðum var nokkuð skýr og edli samkeppni á þeim dæmigert. Minniháttar upplýsinga var því aflað frá aðilum á markaði, auk þess sem Samkeppniseftirlitið virðist hafa átt samtöl við fulltrúa þessara sömu aðila. Rannsókn sem fram fór af hálfu stjórnvaldsins er þar með tæmandi talin.

Löggjafinn hefur sett skýrar reglur um málsmeðferðartíma í samrunamálum. Meginástæða þessa er sú að bið eftir niðurstöðu getur valdið verulegu tjóni og hagsmunir viðskiptalífsins krefjast þess að fyrirtæki geti gengið kaupum og sölum með nokkuð skjóttum hætti. Þannig er um tvo skýra og aðskilda tímastigi að ræða; annars vegar 25 virka daga (Fasi I) og hins vegar 70 virka daga (Fasi II). Til síðarnefnda frestsins skal aðeins gripið ef stjórnvaldið, eftir rannsókn í fyrri fasa, telur verulegar líkur á að

samruni muni hindra samkeppni. Í dæmaskyni má vekja athygli á því að á árinu 2014 framkvæmdi framkvæmdastjórn ESB rannsókn í 292 samrunamálum. Aðeins átta þessara mála, eða um þriðju prósent, fóru í síðari fasa rannsóknar. Alls voru því 284 mál afgreidd í fyrri fasa.

Ástæða þess að fyrrgreint er nú ríft upp, er sú að í nefndu samrunamáli Gæðabaksturs ehf. fullnýtti Samkeppniseftirlitið báða fresti. Málsmeðferð tók því 95 virka daga eða frá 9. september 2015 til

21. janúar 2016 og lítið sem ekkert var aðhafst í rúmlega fjóra mánuði! Því miður er ekki um einsdæmi að ræða í málsmeðferð Samkeppniseftirlitsins og á þetta sleifarlag hefur áður verið bent. Þótt áhugavert væri að heyra skýringar forstöðumanna stofnunarinnar, þá skipta þær í raun engu máli. Málsmeðferðin er einfaldlega ekki í samræmi við markmið löggjafans. Skýringar duga því ekki til í þessu tilviki, heldur verður sjáanleg og skjót breyting að verða á þessu athafnaleysi stjórnvaldsins.

ÖR-RÁÐSTEFNA KRAFTS

um krabbamein og ungt fólk

SIGRUMST Á ÞVÍ SAMAN

í Stúdentakjallaranum þriðjudaginn 26. janúar 2016 kl. 17:30

Fundarstjóri: Björn Bragi Arnarsson

DAGSKRÁ

Setning

Hulda Hjálmarsdóttir, formaður Krafts

Njóta konur og karlar sem greinast með krabbamein jafnréttis?

Hannes Ívarsson fjallar um getuleysi vegna krabbameins og kröfur karlanna, sem greinast með krabbamein í kynferum, til að fá stynningarlyf og risbúnað niðurgreitt.

Móðurmissir og söknuðurinn eftir því sem hefði átt að verða

Áslaug Arna Sigurbjörnsdóttir missti móður sína 22 ára gömul árið 2012. Hún ræðir áfallið og móðurmissinn og lærdóminn sem hægt er að tileinka sér eftir slíkt.

Sjúkdóminn í eigin hendur — hvað er hægt að gera?

Kári Örn Hinriksson sem barist hefur við krabbamein í áratug fjallar um rannsóknir á mataræði og krabbameini ásamt því að benda á kostnað krabbameinsveiks ungs fólks vegna lyfja- og lækni meðferða og tæknifrjóvgunar.

Tónlistaratriði

Sigríður Thorlacius

Útlit og krabbamein

Jenný Þórunn Stefánsdóttir, sem greindist með krabbamein, fjallar um útlit, hármíssi og möguleika ungra kvenna til að líta vel út, þrátt fyrir afleiðingar lyfjameðferðar þ.a.l.

Þegar fjölskylduafaðir greinist með heilakrabbamein

Kristján Björn Tryggvason, sem greinst hefur tvisvar með heilakrabbamein, fjallar um áhrif þess á líf fimm manna fjölskyldu.

„Hver dagur er sigur“

Ástrós Rut Sigurðarsóttir, unnusta krabbameinsveiks manns, fjallar um áhrif veikinda manns hennar á líf þeirra í skugga lífsógnandi sjúkdóms.

Ráðstefnuslit

STÚDEN
TAKJAL
LARINN

Stjórnar- maðurinn

@stjornarmadur

Merki um hraustleika

Úrvalsvisitala Kauphallar Íslands tók dýfu eftir áramótin og lækkaði um rétt tíu prósent á tveggja vikna tímabili. Hún hefur nú að einhverju leyti rétt úr kútnum, þótt nokkuð sé í land að tap fyrstu daga ársins vinnist til baka. Eins undarlega og það kann að hljóma er þetta sennilega hraustleikamerki á íslenska markaðnum.

Verðþróunin er nefnilega að mestu í samræmi við þá sem orðið hefur á alþjóðamörkuðum. Þannig hefur sambærilegt verðfall orðið á hlutabréfavisitölum í New York og London. Verst hafa Kínverjar þó orðið úti en hlutabréfavisitalan í Sjanghæ féll um rétt 19 prósent á fyrstu tveimur vikum ársins.

Ástæðurnar fyrir verðhruninu eru, eins og gengur og gerist, margþættar. Fyrir það fyrsta þá hefur olía hrunið í verði og er nú fatið á rétta þrjátíu dali sem er einungis fjórðungur þess verðs sem fékkst í árslok 2014. Allajafna á lágt oliuverð ekki að verða til þess að fella hlutabréfamarkaði, enda mörg fyrirtæki sem dafna á tímum ódýrari olíu. Líklegt er að bætt lausafjárstaða slíkra fyrirtækja skili sér í leiðréttingu á hlutabréfamörkuðum þegar fram líður.

Til skamms tíma eykur oliuverðið þó á óvissuna á mörkuðum. Blikur eru á lofti um efnahagsástandið í Kína sérstaklega, en einnig í Rússlandi og mörgum öðrum löndum Austurlanda nær. Þessi lönd hafa gegnt mikilvægara hlutverki en áður í að snúa hjólum alheimshagkerfisins í kjölfar lausafjárekreppunnar árið 2008. Við þetta bætist svo að afkomutalna nokkurra félaga er beðið með eftirvæntingu. Þar vegur Apple þyngst sem stærsta fyrirtækið vestanhafs og ágætis mælieining á stemningu meðal neytenda hverju sinni.

Hvað ástæður fyrir falli hlutabréfa hér á landi varðar þá sér nú fyrir endann á gjaldeyrishóftunum, en brotthvarf þeirra ætti að gera íslenskan hlutabréfamarkað háðari erlendum sveiflum en verið hefur. Auk þess hefur komið fram að skuldettt hlutabréfakaup hafa aftur færst í aukana hér á landi. Þeir sem fjármagna kaup sín með slíkum hætti hafa meiri hvata til að selja þegar syrtir í álinn.

Áhugavert er að fylgjast með einstökum félögum. Sennilega má rekja tíu prósent lækkun N1 það sem af er ári til titrings á olíumarkaði, neikvæðrar umfjöllunar um einn stjórnarmanna félagsins og umræðu um skort á samkeppni á innlendum olíumarkaði. Erfiðara er hins vegar að rýna í lækkun á bréfum Icelandair, en allajafna hefði sögulega lágt oliuverð og hvert metárið í ferðamennsku á fætur öðru talist til jákvæðra tíðinda.

1,9

PRÓSENT ATVINNULEYSI

Atvinnuleysi var 1,9 prósent í desember samkvæmt Vinnumarkaðsrannsókn Hagstofu Íslands. Atvinnuleysi hefur ekki mælst minna frá nóvember 2007 þegar það mældist 1,3 prósent. Atvinnuleysi í desember fyrir ári var 4,3 prósent og hefur vinnuafli fjölgað um 4.800 á einu ári. Starfandi fjölgaði um 9.100 og hlutfallið af mannfjölda jókst um 2,9 prósent. Atvinnulausum fækkaði um 4.300 manns og hlutfall þeirra af vinnuafli minnkaði um 2,4 stig.

6,4

PRÓSENT LÆKKUN

Úrvalsvisitalan í Sjanghæ lækkaði um 6,4 prósent í gær og lækkaði Shenzen-úrvalsvisitalan um 7,1 prósent. Í kjölfarið lækkaði hlutabréfaverð í öðrum Asíulöndum. Erfið byrjun á árinu á hlutabréfamarkaði í Kína virðist enn ekki á enda. Ástæða lækunar hlutabréfa í Kína er rakin til svartsýni á uppgjör hjá tölvufyrirtækjunum Apple og Alibaba.

21.01.2016

Maður getur alltaf verið vitur eftir á en við teljum að við höfum gætt okkar hagsmuna ágætlega í þessu máli, það er að segja að hagsmunir okkar vegna yfirtöku á Visa Europe séu ágætlega tryggðir.

Steinþór Pálsson,
bankastjóri Landsbankans

DANS & JÓGA KYNNIR

ZUMBA

party

THEA · JÓI · HRAFNHILDUR

PÁLL ÓSKAR

20. FEBRÚAR

VALSHÖLLIN

LAUGARDAGMORGUN KL. 11.00

ÁSTRÍÐA

VISTVÆNA PRENTSMÍÐJAN
Sími 511 1234 • www.gudjono.is